

Aznap jártam ott, amikor pezsgősüveggel fejbe dobtam egy nőt Siófok előtt.

Noha a látogatás tényében biztos vagyok, nem mernék rá meg-esküdni, hogy a hely valóban létezett. Súlyos ellentmondás, tudom.

Bár rendszeresen jött velünk bulizni, Zoli igencsak kilógott a társaságból. Érdeklődőbb volt nálunk, szeretett olvasni, és állandóan különös dolgokról mesélt. Nem is értem, miért barátkoztunk vele – vagy ő velünk. Furcsa, ahogy gondolkodás nélkül formálódnak a szavak. Valójában nagyon jól értem mindkettőt.

Azon a júliusi estén ketten utaztunk Siófokra – a többiek már lent voltak. Sört ittunk a vonaton és pezsgőt.

Szerintem Zoli sem tudott a házról, bár később állította, ő vezetett oda. Megígérte, hogy elvisz még egyszer, de nem került rá sor.

Ahogy a vonat a Balatonhoz ér, mindenki kibámul az ablakon. A lemenő nap tükröződik a vízben... Inkább ne beszéljünk erről.

Lepsény után gólyákat láttunk a földeken, Zoli még róluk magyarázott. Elmesélte, hogy egyszer meglátogatott egy madármenhelyet, ahol gólyát raktak a kezére. „Étetem egyik legjobb élménye. Annyira különleges érzés, ahogy a kezeden áll az a madár! Közelről látod a szemét, a csőrét, meg mindent... És érdekes, ahhoz képest, milyen magas, nagyon könnyű: szinte nem is érzed a súlyát.”

Kezdett untatni, egyik fülembé fülhallgatót tettem és benyomtam a zenét.

– Érdekes dolgot olvastam a vonulásukról is. – Azért jól hallottam, ahogy folytatja. – Ugye, azt mindenki tudja, hogy a gólyák Afrikában telelnek. Arra viszont nem gondoltam, hogy nem a legrövidebb úton jutnak oda. A közép- és kelet-európai, így a magyar gólyák is a Boszporusz felett kelnek át Törökországba, majd a partvonalat követve tovább Szíriába, Libanonba és Izraelbe, onnan meg a Szezi-csatorna felett Egyiptomba. A nyugat-európai gólyák pedig a Gibraltári-szorost átszelve érkeznek Marokkóba. Persze logikus, hogy nem repülnek át a Földközi-tengert. Nem tudnának közben megpihenni és táplálékhoz jutni.

Szégyellem, de akkor, tizennyolc évesen, fogalmam sem volt, hol található a Boszporusz, a Szezi-csatorna, Szíria vagy Marokkó. Különböző ez megint üres szófordulat. Nem szégyellem.

– Aztán a keletről érkező gólyák a Nilus völgyét követve indulnak dél felé. Nemrég műholdas jeladóval szereltek fel néhány magyar gólyát, így pontosan nyomon követhették vándorlásukat. Érdekes, hogy Afrikában nem maradnak egy helyen, mint nálunk, hanem ide-oda utazgatnak. Egyikük például Szudánon keresztül lement Etiópiába, onnan vissza Szudánba, később át Csádba, aztán még nyugatabbra, Nigerbe. Majd visszatért Etiópiába, de idővel újra elrepült Csádba. Ez több ezer kilométer! És mit tudunk ezekről az országokról? Például Csádról, ami nagyobb, mint Németország és Franciaország együttesen, pedig azok sem kicsik európai viszonylatban. Milyenek ott a tájak, a települések? Nekünk fogalmunk sincs, de azok a madarak látták. Nézd, mekkora területet járnak be! – és elővett táskájából egy világtaszt.

Na, ettől lettem baromi ideges. Egy éjszakára jövünk le bulizni, másnap strand, aztán húzás haza, ő meg elhoz egy világtaszt? Nem egyszerű térképet, hanem egy nagy, nehéz, keménykötésű világtaszt!

Felkaptam a majdnem üres pezsgősüveget, és kihajoltam az ablakon. Megláttam egy nőt a sínektől nem messze. Nem akartam eltalálni... Talán igaz, hogy nem akartam eltalálni, mégis rá céloztam. Még láttam, ahogy a palack a fejének csapódik és összerogy.

Ketten voltunk a fülkében, és Zolinak fel sem tűnt, hogy kidobtam az üveget, annyira elmerült az atlaszban. „Tudtad, hogy Mauritániában csak 1980-ban számolták fel hivatalosan a rabszolgaságot? De azt írja, hogy az északon élő arab lakosság még ma is alkalmaz délről származó fekete rabszolgákat.” Félttem, hogy megállítják a vonatot, de nem került rá sor.

Hamarosan Siófokra értünk. Szállásunkra indulva rendőröket vettem észre az úton. Megkértem Zolit, forduljunk meg és menjünk a másik irányba. Nem kérdezte az okát, ahogy később sem.

Először lassú, kimért léptekkel haladtunk, majd egy mellékutcába fordulva futni kezdtünk. Újabb és újabb fordulatokat tettünk, egyre kijjebb kerülve a városból és távolabb a Balatontól. Úgy tűnt, nem követ senki.

Két házszor közötti füves úton sétáltunk, és Zoli arról mesélt, hogy a tizennyolcadik században terveket készítettek a Balaton lecsapolására, hogy területét termőföldként hasznosítsák, amikor egy fa mögül mókás arcú, köpcös, huszonéves fiú lépett elé.

– Szerrvusztok, szerrvusztok – ropogtatta vidáman az r-eket.

Azonnal láttam, hogy valami nem stimmel vele.

– Fáradjatok be, kérlek! Nehogy kihűljön a vacsora! – mutatott szertartásos mozdulattal egy kertkapura.

– Rendben, köszönjük – felelte Zoli, és elindult befelé, én meg utána. Fel sem merült bennem, hogy nem kellene elfogadni egy idegen meghívását.

Sövénnyel körülvett, gazos kerten keresztül földszintes házba jutottunk. Az egész egyetlen helyiségből állt – mint később megtudtam, a fürdőszoba és konyha külön házikóban kapott helyet.

A szoba közepén testes, idős hölgy ült karosszékekben. Köszönésünket nem viszonozta, felénk sem nézett.

Előtte asztal állt néhány székkal, mögötte két ágy, szintén a helyiség közepére tolvá. Más bútor nem volt a házban.

– Foglaljatok helyet, kérlek, lássatok neki! – biztatott vendéglátónk. – Nem venném a lelkekre, ha éhen maradnátok!

Tele volt az asztal étellel-itallal. Leves, sült és rántott hús, savanyúság, bor, gyümölcsle, sütemény... Vagy fél órán keresztül möhón ettünk-ittunk.

A néni békához hasonlított – óriási, gülü szemével csak valószínűtlenül hosszú időközönként pislogott egyet. Nem evett velünk, nem mozdult és nem beszélt.

– Ha megbocsátotok, én munkához látok – szölt házigazdánk –, ma éjjel még sokakat kell a másvilágra segítenem. Ti csak térrjetek nyugovóra, majd a nagylámpát eloltom és a kicsi világánál működöm.